

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1946 kl. 3 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om fullständig skattefrihet för krigsrisk ersättning till sjömän.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 9, av herr *Johanson* i Norrköping m. fl. har hemställts, »att riksdagen måtte för sin del besluta om sådan ändring i förordningen om viss skattefrihet för sjömän av den 30 juni 1943, att hela krigsrisk ersättningsbeloppet blir skattefritt».

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Särskilda regler rörande beskattning av krigsrisk ersättning till sjömän infördes genom förordningen den 30 juni 1943 (nr 491) om viss skattefrihet för krigsrisk ersättning till sjömän. Enligt nämnda förordning skulle vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhets-skatt 50 procent av det tillägg å hyran på grund av krigsrisk (krigsrisk ersättning), som för åren 1943 och 1944 utgått eller kunde komma att utgå till befälhavaren eller den som tillhörde besättningen på svenskt fartyg, icke utgöra skattepliktig inkomst; dock skulle — där krigsrisk ersättningen för kalenderår överstege 10 000 kronor — vad nyss sagts icke gälla beträffande den överskjutande delen. Enligt förordning den 25 maj 1945 (nr 200) om viss skattefrihet för av sjömän uppbyren krigsrisk ersättning för år 1945 gälla i huvudsak samma regler som i 1943 års förordning. Sistnämnda förordning innehåller sålunda endast den avvikelser från nämnda bestämmelser, att ett uttryckligt stadgande intagits om att förordningen skall äga tillämpning även i de fall, där krigsrisk ersättningen jämlikt punkt 9 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen icke är att hänföra till intäkt av tjänst.

I vid 1943 års riksdag väckta motioner yrkades, att skattefrihet måtte medgivas för krigsrisk ersättningen i dess helhet.

1943 års bevillningsutskott, som avstyrkte bifall till nämnda motioner, yttrade i sitt av riksdagen godkända betänkande, nr 49, i förevarande avseende, att principiella skäl talade mot införande av skattebefrielse för krigsrisk ersättning men att utskottet funne billighetsskäl tala för att åtminstone någon del av krigsrisk ersättningen undantoges från beskattning. Med hänsyn därtill ansåge sig utskottet icke böra motsätta sig, att 50 procent av den krigsrisk ersättning, som för åren 1943 och 1944 utgått eller kunde komma att ut-

gå, icke skulle utgöra skattepliktig inkomst. Utskottet kunde däremot icke förorda skattefrihet för krigsriskersättningen i dess helhet.

Jämväl vid 1945 års riksdag framställdes motionsvis yrkande om skattefrihet för krigsriskersättningen i dess helhet. Motionen avstyrktes av samma års bevillningsutskott i dess av riksdagen godkända betänkande, nr 27, under hänvisning till vad som rörande detta spörsmål förekommit vid 1943 års riksdag.

I den nu föreliggande motionen har anförts bland annat följande. Sjöfolket hade aldrig betraktat krigsriskersättningen som en inkomst i vanlig mening och krävde därför från början, att denna skulle bliva helt skattefri. Denna uppfattning hade sjöfolket fortfarande. Trots att kriget vore slut, förelåge ju dock stora risker i farvattnen, och så länge krigsriskersättningen delvis vore kvar, kvarstode kravet på hel skattefrihet. Argumentet att krigsriskersättning principiellt utgjorde skattepliktig inkomst torde ej hålla vid ett nytt ställningstagande, detta framför allt med hänsyn till att principen vore bruten genom den skattelindring till 50 procent som redan skett.

Av den i det föregående lämnade redogörelsen framgår, att särskilda regler rörande beskattning av krigsriskersättning till sjömän infördes genom förordningen den 30 juni 1943 (nr 491) om viss skattefrihet för krigsriskersättning till sjömän. Genom denna förordning förklarades 50 procent av den krigsriskersättning, som för åren 1943 och 1944 utgått till befälhavaren eller den som tillhör besättningen på svenskt fartyg, icke utgöra skattepliktig inkomst. Enligt förordningen den 25 maj 1945 (nr 200) om viss skattefrihet för av sjömän uppburen krigsriskersättning för år 1945 gälla i huvudsak samma regler beträffande sådan krigsriskersättning till sjömän, som utgått eller kunde komma att utgå för år 1945.

Utskottet.

I den förevarande motionen har hemställts om sådan ändring i förordningen om viss skattefrihet för sjömän av den 30 juni 1943, att hela krigsriskersättningsbeloppet blir skattefritt.

Utskottet får i anledning härav påpeka, att, därest skattefrihet för krigsriskersättningen i dess helhet skulle anses böra medgivas, sådan författningsändring, såsom framgår av vad nu nämnts, icke bör ske i den år 1943 utfärdade förordningen utan i 1945 års förordning i detta ämne.

Yrkanden om skattefrihet för krigsriskersättningen i dess helhet ha tidigare, senast vid 1945 års riksdag, varit föremål för riksdagens prövning, varvid emellertid skäl ej ansetts föreligga för en sådan utsträckning av skattefriheten.

I likhet med 1943 och 1945 års bevillningsutskott anser utskottet, att någon utsträckning av den nu medgivna skattefriheten för krigsriskersättning, vilken principiellt är att anse såsom skattepliktig intäkt, icke bör äga rum. Detta så mycket mindre som krigstillståndet numera upphört och riskerna för krigsförlisningar på grund härav få anses komma att fortbestå endast under en kortare tid. Det torde vidare kunna antagas, att krigsriskersättning

som avlöningsform endast övergångsvis kommer att bibehållas efter krigstillståndets upphörande. Utskottet avstyrker därför det i motionen framställda yrkandet.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att motionen II:9 av herr Johanson i Norrköping m. fl. om fullständig skattefrihet för krigsrisk ersättning till sjömän icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, Velander, friherre De Geer, Frans Ericson, Wehtje, Björnsson, Robert Berg* och *Franzon* samt

från andra kammaren: herrar *Björklund, Hammarlund, Olsson i Gävle, Sandberg, Orgård, Janson i Frändesta, Falk, Karlsson i Grängesberg, Vigelsbo* och *Karlsson i Granebo*.
